

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова
Міністерство охорони здоров'я України**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВИЙ
ВИМІР**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2019 року

Вінниця – 2019

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВИЙ ВИМІР

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 7 лютого 2019 року

Редакційна колегія: В. М. Мороз (головний редактор)
Ю. Й. Гумінський (відповідальний редактор)
Л. В. Фоміна

Відповідальний за випуск: А. М. Гулевич

Вища медична освіта повинна забезпечити високоякісну підготовку студентів і є важливою складовою реформування галузі охорони здоров'я та реалізації соціальних пріоритетів держави, оскільки від рівня підготовки майбутніх лікарів залежить якість надання медичної допомоги населенню країни. Сучасний розвиток медичної науки і практики зумовлюють необхідність вносити корективи в підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів. Саме тому, якість освіти у вищих навчальних закладах необхідно покращити шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, впровадженням передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях, зокрема і медичній.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

гінекології (ОСКІ) із залученням інноваційних симуляційних технологій	
Булат Л.М., Лисунець О.В., Дідик Н.В. Інноваційні технології навчання у підготовці майбутніх лікарів	26
Булат Л.М., Фік Л.О., Медражевська Я.А. Особливості підготовки медичних кадрів в Україні, нові напрямки та потреби	27
Василик В.С. Проблемно-орієнтовне навчання студентів як новий підхід для покращення освіти і зменшення ризиків на ринку праці	28
Ващук В.А., Білик О.В. Впровадження вивчення нових галузевих стан, вищій фармацевтичній освіті	29
Вергелес К.М. Філософія психосоматики та медицина: точки дотику	31
Вергелес К.М. Генезис філософії та медицини: від появи до сьогодення	32
Власенко М.В., Вернигородський В.С., Паламарчук А.В. Сучасні підходи до оптимізації навчання практичних лікарів ендокринології	33
Власенко О.В., Драчук О.П., Дудікова Л.В., Харковенко Р.В., Ігнашук О.В., Побережець В.Л., Трофімчук Т.І. Вдосконалення лідерського потенціалу університету шляхом участі у проектній діяльності	35
Войцехівська О.С. До питання про дисципліну в мультикультурному освітньому просторі	36
Воронкіна А. С. Використання гейміфікації в підготовці студентів до ліцензійних іспитів	37
Вуж Т.Є, Ревіна Т.Г. Актуальність впровадження в сучасну медичну освіту інноваційних технологій	38
Гаврилюк А.О., Перебетюк Л.С., Перебетюк А.М., Гунас В.І. Особливості викладання специфічної термінології іноземним англомовним студентам	39
Гайдаєнко О.Ф., Михайлюк Г.Т., Ратова В.Р. Формування термінологічної грамотності та компетентності у майбутніх спеціалістів	40
Гармаш Л.Л., Бондар С.А., Дмитренко С.В., Наліжжитий А.А., Пічкур О.М., Кізіна І.Є., Ситнік Г.А. Сучасні особливості додипломного викладання дерматовенерології	41
Германюк Т.А., Поліщук Ю.М., Гуцол В.В., Гордієвська Н.А. Особливості викладання дисципліни «Промислова технологія лікарських засобів» іноземним студентам фармацевтичного факультету	43
Глушак А. А., Беляєв Е. В., Бабійчук Н. Ф. Питання оптимізації підготовки майбутніх лікарів – стоматологів щодо надання стоматологічної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій	44
Годлевська Н.А. Покаращення навчального процесу з застосуванням симуляційних технологій	45
Голубовський І.А. Особливості викладання клінічної анатомії та оперативної хірургії англомовним студентам	46
Горай М. А, Мунтян О. В., Мунтян В. Л. Удосконалення методів оцінки знань студентів-стоматологів	47

дисциплінах, що викладаються на різних кафедрах університету. Тому важлива міжкафедральна співпраця викладачів та студентів.

Вергелес К.М.

Філософія психосоматики та медицина: точки дотику

Поняття психосоматики може тлумачитися у двох значеннях, широкому – це взаємозв'язок в людині двох підсистем: соматичної і психологічної. Психосоматика, по своїй суті, бере свій початок ще з давніх пам'яток медицини «Аюрведа» (Індія) і «Ней-Цзин» (Китай). Практикою психосоматики користувались давньогрецькі лікарі та Ібн-Сіна, який, розумів причину походження хвороб, та вважав, що першим знаряддям лікаря є слово – мудрість (філософія), другим – рослина (лікарські препарати), а третє – ніж (скальпель). Можна стверджувати, що прихильниками психосоматики були М.І. Пирогов, І.П. Павлов, В.М. Бехтерев, І.М. Сеченов, С.П. Боткін.

Якщо розглядати психосоматику у сучасному розумінні, то це є напрям в теорії медицини, який виник в 30-ті роки ХХ ст. Насправді перші витoki психосоматики ми знаходимо ще у філософії Платона, Арістотеля, Аврелія Августина та Фоми Аквінського. Більш сучасна психосоматика опирається на вчення З. Фрейда.

Представники психосоматики вважають, що негативні емоції та духовні стани людини мають свої відображення через своєрідну мову органів. Так наприклад, внаслідок не задоволених бажань людини може виникнути діабет, внаслідок стримування агресивності – гіпертонія.

Позитивним серед цих думок є опора на психосоматичну цілісність організму, тому і потребує більш глибокого вивчення особистості пацієнта та визначення розгорнутого діагнозу та індивідуального підходу до пацієнта.

Гіппократ висунув багато філософських та етичних ідей, які стали основою для становлення психосоматики та для створення наукового підходу до хвороб та їх лікування. Гіппократ розглядав всю природу людини і її організм як єдине ціле і стверджував, що «слід лікувати не хворобу, а хворого, слід віднайти першопричину хвороби». Як і сучасні представники медицини, Гіппократ розрізняв зовнішні та внутрішні причини хвороб. Він вперше створює цілісне вчення про «діагностику», «симптоматику» і «прогнозування», саме йому належить теорія про здоров'я і хвороби, а в подальшому синтезував всі існуючі на той час знання де: 1) розглянув людину в поєднанні з природним і соціальним середовищем; 2) розглянув людину як цілісність в єдності її фізичних і психічних якостей; 3) спрямовував увагу осмислення хвороб, та на здоров'я; 4) прагнув до індивідуального підходу до пацієнта, виділяв типи статури та темпераменту; 5) в процесі лікування, вважав необхідним допомагати природі та не втручатися у природні процеси; 6) надавав значення особистості лікаря. його поведінці і моральному обличчю.

Не менш блискуче перегукуються з ідеєю Гіппократа, про обов'язок лікаря допомагати природі, думки Г. С. Сковороди. «Не заважай тільки їй (природі), а якщо можеш, відвертай перешкоди і неначе дорогу їй очищай: воістину сама

вона чисто і вдало вчинить... Яблуню не навчай родити яблука, вже сама натура її навчила... Вчитель і лікар – не тільки вчитель і лікар, а служитель природи, єдиної та істинної лікувальниці і вчительки.

Ідеї Гіппократа та заклик М. Пирогова «лікувати не хворобу, а хворого» відтак набувають, не рідко «містичного» характеру, та не приділяються цій проблемі належної уваги. Досить часто лікарі розглядають хворобу частинами а не в комплексі з самою людиною. Все це вимагає істотно іншого підходу та підготовки, швидше, гуманітарної та соціально-психологічної. Позиція більшості сучасних фахівців медицини полягає в наявності кожного родинного лікаря, який має стати «лікарем майбутнього».

Це, звичайно, не означає, що нам потрібно відмовитись від всього того що ми мали та те, що наприклад, не потрібні вузькі фахівці, але їх зусилля повинні поєднуватися із зусиллями лікарів загальної практики для покращення всезагального результату «здоров'я людини». Докорінному перегляду потребують усі традиційні проблеми взаємовідносини «лікар – пацієнт» і проблема смерті.

Відтак, сучасна медицина, у підготовці молодих медиків – майбутнього, повинна звертатись не тільки до базових фундаментальних предметів, але і до предметів суспільного напрямку, філософії, саме вони дадуть змогу формувати мислячих та мудрих медиків які зможуть лікувати не тільки «хвороби а й хворих».

Вергелес К.М.

Генезис філософії та медицини: від появи до сьогодення

Розвиток філософії та медицини відбувався одночасно та у взаємозв'язку одна з одною. Першим хто наголошував про необхідність зв'язку філософії та медицини був Гіппократ. Так наприклад, першими хто поєднав лікарську справу з філософією, були античні вчителі: Піфагор, Емпедокл, Гіппократ та Демокріт якому належить вислів: «...лікарське мистецтво зцілює хвороби тіла, а філософія вивільняє душу від пристрастей». Як нам відомо, що лікарем був апостол та євангеліст Лука.

Як свідчення та доказ тісного зв'язку філософії та медицини є відомий вислів Гіппократа: «Лікар-філософ подібний до Бога». Про важливість тісного зв'язку філософії та медицини відзначали відомі філософи усіх епох: Геракліт, Платон, Арістотель, Ф. Бекон, Кант, Гегель і відомі лікарі минулого Гален, Авіценна, Парацельс.

Історично відомо, що медицина виділилася як окрема галузь у професійній діяльності ще в далекому минулому, але що цікаво вона не мала окремої системи знань та наукової теорії. З даного твердження можна прийти до судження, що тодішні лікарі використовували в більшій мірі емпіричні та практичні знання. Світогляд з його складовими світосприйняттям, світовідчуттям та світорозумінням лікаря, був філософсько-етичним. Так відомий давньоримський лікар Цельс писав: «Спочатку медична наука вважалася частиною філософії...» оскільки тодішній філософ та лікар досить часто поєднувалися в одній особі. Наприклад відомі філософи які одночасно